

Відтак, коли якість підготовки військових фахівців представлено відповідним законом, то його цілком правомірно можна застосувати в педагогічній практиці. При цьому, відкривається шлях до здійснення моніторингу рівня сформованості компетентностей і в якісному, і в кількісному виразах із застосуванням відповідних засобів діагностики якості освіти. Подібний підхід стає більш надійним інструментом у забезпеченні якості підготовки фахівців з вищою освітою та ефективності функціонування ЗВО.

Список бібліографічних посилань

1. ISO:9000. Системи менеджмента качества. Основные положения и словарь. URL: [https://pqm-online.com/assets/files/pubs/translations/std/iso-9000-2015-\(rus\).pdf](https://pqm-online.com/assets/files/pubs/translations/std/iso-9000-2015-(rus).pdf) (дата звернення: 21.01.2019).
2. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 38–39. Ст. 380.
3. Великий тлумачний словник сучасної української мови / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. Київ ; Ірпінь : Перун, 2001. 1440 с.
4. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 21.01.2019).
5. Зельницький А. М. Концептуальні засади гарантування якості підготовки майбутніх офіцерів Збройних сил України у вищих військових навчальних закладах. *Вісник Черкаського університету. Серія: Педагогічні науки*. 2017. № 6. С. 71–83.

Отримано 08.02.2020

УДК 378.6:355.318.1(477)

Вікторія Василівна ШЕВЧЕНКО,

старший викладач кафедри психології та педагогіки

факультету соціально-гуманітарних дисциплін

Національної академії Національної гвардії України (м. Харків)

РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ НГУ НА ЕТАПІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ЯК ЯКІСНА ПІДГОТОВКА ДО СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Проаналізовано особливості побудови освітнього процесу підготовки військовослужбовців на засадах компетентнісного підходу. Розглянуто поняття «професійна компетентність» як якісна характеристика ступеня оволодіння військовослужбовцем НГУ на етапі фахової підготовки професійною діяльністю.

На сьогоднішній день однією з головних вимог до підготовки військових фахівців в Україні є формування особистості, що ввібрала в себе професійно важливі якості, готовність до визначеного виду діяльності, та професійні здібності. Тому одним із найважливіших завдань

навчання курсантів у вищих військових навчальних закладах є розвиток у них професійної компетентності, що передбачає наявність таких важливих загальних якостей як: рефлексивність, почуття відповідальності, дисциплінованість, працьовитість, працездатність, ініціативність, енергійність, наполегливість, кмітливість, навички самовиховання та самоосвіти, емоційна стійкість та ін.

Останніми роками інтерес до проблеми професіоналізму військових фахівців значно виріс. Для людини, що обрала у своєму житті справу служіння Батьківщині, її захисту, принциповими питаннями стають свідомо самореалізація її як військового професіонала. І в цьому питанні без достатнього наукового уявлення про професійну компетентність не обійтися.

Як засвідчує аналіз наукової літератури, проблемі формування компетентності майбутнього фахівця приділяється увага в різних наукових сферах. До кола наукових інтересів військовитакі види компетентності: професійна (А. Ф. Адольф, О. Є. Антонова, Ю. В. Варданян, С. С. Вітвицька, О. А. Дубасенюк, І. А. Зязюн, Н. Г. Ничкало, Т. Г. Браже, С. В. Будах, С. Г. Вершловський, М. А. Галагузова, О. В. Добудько, А. О. Деркач, М. К. Кабардов, І. Б. Котов, В. Ю. Кричевський, В. І. Маслов, Т. В. Новикова, Р. В. Овчарова, Г. І. Саранцев, Л. Р. Соломко, В. Ю. Стрельников, Н. В. Харитонova, О. М. Шия); педагогічна (В. П. Бездухов, Л. П. Большакова, І. А. Воробйова, Л. Г. Карпова, С. В. Козак, А. Д. Онкович); психологічна (М. І. Лук'янова, Н. В. Яковлєва); соціально-перцептивна (Н. М. Єршова); загальнокультурна (І. О. Котлярова); комунікативна (В. П. Кузовлев); життєва (І. Г. Єрмаков, Л. В. Сохань, І. П. Ящук) тощо.

Дослідженням вимог до професійної компетентності працівників правоохоронних органів займалися: Д. О. Олександрова, В. Г. Андросюк, О. М. Бандурка, В. І. Барка, О. М. Борисюк, С. П. Бочарова, О. В. Землянська, С. Д. Максименко, А. Ю. Панасюк, О. О. Реан, Ю. К. Стрелков, О. М. Цільмак, С. І. Яковенко.

Компетентнісний підхід в Національній гвардії України розглядали: А. В. Куруч, О. Є. Міршук, А. В. Турчинов, О. В. Луценко та інші. Процес підготовки військових фахівців ґрунтовно представлений у працях О. В. Барабанщикова, О. О. Безносюка, П. Л. Городова, А. Ф. Железняка, М. П. Коробейнікова, В. О. Огнєва, В. І. Осьодло, М. І. Нецадіма, Г. В. П'яньковського, Н. Ф. Феденко, В. В. Ягупова та інші.

Поняття «професійна компетентність» у науковій літературі не має однозначного визначення. Так, наприклад, О. Ф. Євсюков під професійною компетентністю розуміють деякий рівень, ступінь, якісний і результативний показник сформованості професійних знань, навичок опанування предмету та вміння їх реалізації в діяльності [2]. С. Самойленко професійну компетентність розглядає як комплексну характеристику людини, що

виявляється в конкретній професійній діяльності та включає знання, уміння, навички, здібності, досвід, мотивацію і особистісні властивості [1].

По відношенню до підготовки військовослужбовців Національної гвардії України, ми розглядаємо професійну компетентність як якісну характеристику ступеня оволодіння військовослужбовцем НГУ на етапі фахової підготовки тією професійною діяльністю, що передбачає усвідомлення своїх прагнень до даної діяльності, уявлень про свою соціальну роль, оцінку своїх особистісних рис та якостей як майбутнього військовослужбовця НГУ, співвіднесення результатів цієї оцінки з об'єктивними вимогами до цієї діяльності, регулювання на цій основі свого професійного становлення, зростання, самовдосконалення. Базуючись на такому підході, можна стверджувати, що професійна компетентність – це свого роду дозрівання особистості військовослужбовця, перехід у такий стан, що дозволяє продуктивно та кваліфіковано здійснювати професійну діяльність, виконувати всі професійні обов'язки, досягаючи суттєвих позитивних результатів.

Питання розвитку професійної компетентності є актуальним. Не є винятком розвиток професійної компетентності військовослужбовців Національної гвардії України на етапі фахової підготовки, оскільки саме від їх професійності залежить захист суверенітету нашої держави.

Список бібліографічних посилань

1. Самойленко С. А. Оценка профессиональной компетентности – новая услуга в службе занятости. *Профессиональный потенциал*. 2004. № 1–2. С. 2–9.
2. Євсюков О. Ф. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх офіцерів у навчальному процесі вищого військового навчального закладу : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Харків, 2006. 172 с.

Отримано 28.02.2020

УДК 378.6:351.74(477)

Вікторія Юрїївна ЦЕБИНОГА,

слідчий відділу слідчого управління

Головного управління Національної поліції в Харківській області

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ПРАЦІВНИКІВ ОРГАНІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗІ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ

Досліджено актуальні питання професійної освіти майбутніх слідчих органів досудового розслідування Національної поліції України. Визначено, що система професійної освіти повинна включати посилену складову психологічної підготовки. Наголошено, що психологічне забезпечення професійної освіти